

[Etusivu](#) > ... > [Sinun Oikeutesi](#) > [Perusoikeudet](#) > Germany

Kansalliset tuomioistuimet ja muut valituselimet

Sisällön tuottaja:

Saksa

Saksa

Kansalliset tuomioistuimet

Kaikkien viranomaisten on kunnioitettava perusoikeuksia. Jos yksityishenkilöt kokevat, että heidän perusoikeuksiaan on loukattu, heillä on mahdollisuus turvautua oikeusturvakeinoihin.

He voivat erityisesti vedota siihen, että heidän tapauksensa kannalta merkityksellinen säännös on perustuslain vastainen. Jos erityistuomioistuin hyväksyy heidän arvionsa, se saattaa säännöksen liittovaltion perustuslakituomioistuimen ratkaistavaksi konkreettisen perustuslainmukaisuuden valvonnan kautta. Jos erityistuomioistuin ei tee niin, oikeusturvakeinojen käyttämisen jälkeen on mahdollista nostaa liittovaltion perustuslakituomioistuimessa perustuslakia koskeva kanne.

Jos riidanalaisella toimella sovelletaan EU:n oikeutta, kansalaiset voivat myös viedä EU:n perusoikeuskirjan vastaiset rikkomukset erityistuomioistuimeen. Erityistuomioistuin voi joutua esittämään asiaa koskevia kysymyksiä Euroopan unionin tuomioistuimelle (SEUT-sopimuksen 267 artikla). Jos näin ei virheellisesti tapahdu, tästäkin voidaan nostaa perustuslakia koskeva kanne (*Verfassungsbeschwerde*) liittovaltion perustuslakituomioistuimessa sillä perusteella, että perustuslain 101 §:n 1 momentin toisen virkkeen mukaista oikeutta lainmukaiseen tuomariin on loukattu. Tutkiessaan perustuslakia koskevia kanteita unionin oikeudessa määritellyissä asioissa liittovaltion perustuslakituomioistuin käyttää perusoikeuskirjaa myös suoraan arviointiperusteena.

Liittovaltion perustuslakituomioistuimen päätökseen ei voi hakea muutosta. Sen päätökset sitovat kaikkia muita valtion viranomaisia.

Liittovaltion perustuslakituomioistuin

Liittovaltion perustuslakituomioistuinta pidetään ”perustuslain valvojana”. Sen tehtäviin kuuluu perustuslain sitova tulkinta ja perusoikeuksien toteuttaminen. Se on kaikista muista perustuslaillisista elimistä riippumaton ja itsenäinen liittovaltion tuomioistuin ja itsenäinen perustuslaillinen elin.

Liittovaltion perustuslakituomioistuin ratkaisee muun muassa perustuslain (*Grundgesetz*, GG) 93 §:n 1 momentin 4 a kohdan nojalla perustuslakia koskevat kanteet, joita kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa vetoamalla siihen, että Saksan viranomaiset ovat loukanneet tämän perusoikeuksia (ks. perustuslain 1–19 §) tai tiettyjä perusoikeuksia vastaavia oikeuksia (perustuslain 20 §:n 4 momentti, 33 §, 38 §, 101 §, 103 § ja 104 §).

Perustuslakia koskeva kanne ei ole asian siirtämistä erityistuomioistuimesta ylemmälle oikeusasteelle vaan poikkeuksellinen oikeussuojakeino, jossa tutkitaan ainoastaan tietyn perustuslain osan rikkomista. Yksityiskohdista säädetään perustuslain [93 §:n 1 momentin 4a ja 4b kohdassa](#) sekä liittovaltion perustuslakituomioistuimesta annetun lain [90 §:ssä](#) ja sitä seuraavissa pykälissä.

Liittovaltion perustuslakituomioistuimen [esitteessä](#) esitetään yhteenveto perustuslakia koskevasta kanteesta ja erityisesti siitä, mitä on otettava huomioon sellaista nostettaessa.

Liittovaltion perustuslakituomioistuimen yhteystiedot:

Postfach 1771
76006 Karlsruhe

Puhelin: 0721 9101 - 0
Faksi: 0721 9101 - 382

Verkkosivusto: https://www.bundesverfassungsgericht.de/DE/Homepage/homepage_node.html

Kansalliset ihmisoikeusinstituutiot

Saksan ihmisoikeusinstituutti (*Deutsches Institut für Menschenrechte*)

Saksan ihmisoikeusinstituutti on Saksan riippumaton kansallinen ihmisoikeusinstituutio (instituutista annetun DIMR-lain 1 §). Sen tehtävänä on varmistaa, että Saksa kunnioittaa ja edistää ihmisoikeuksia sekä kotimaassa että ulkomailla. Instituutti seuraa ja valvoo myös vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen ja lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen täytäntöönpanoa ja on tätä varten perustanut asianmukaiset valvontaelimet.

Instituutti on sitoutunut vain ihmisoikeuksiin ja on poliittisesti riippumaton. Instituutin oikeudellista asemaa, tehtäviä ja rahoitusta on säännelty vuodesta 2015 lähtien Saksan ihmisoikeusinstituutin oikeudellisesta asemasta ja tehtävistä annetulla lailla. Se on voittoa tavoittelematon yhdistys, jota rahoittaa Saksan liittopäivät ja -yksittäisten hankkeiden osalta - kolmannet osapuolet.

Instituutin tehtävänä ei kuitenkaan ole käsitellä ihmisoikeusloukkauksista kärsivien yksityishenkilöiden kyselyjä. Instituutti antaa kuitenkin tietoa asianmukaisista neuvontapalveluista parhaan kykynsä mukaan.

Saksan ihmisoikeusinstituutin yhteystiedot:

Zimmerstraße 26/27
10969 Berlin

Puhelin: 030 259 359 - 0
Faksi: 030 259 359 - 59

Sähköposti: info@institut-fuer-menschenrechte.de
Verkkosivusto: <https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/>

Erikoistuneet ihmisoikeuselimet

Liittovaltion syrjinnänvastainen virasto (*Antidiskriminierungsstelle des Bundes*)

Liittovaltion syrjinnänvastainen virasto, jonka toimipaikka on perhe-, vanhus-, nais- ja nuorisosaainministeriössä, on riippumaton yhteyspiste syrjinnän kohteeksi joutuneille henkilöille. Sen tehtävistä säädetään yleisessä yhdenvertaisuuslaissa (*Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz, AGG*). Syrjinnänvastainen virasto toimii yhteyspisteenä kaikille henkilöille, jotka tuntevat olevansa muita heikommassa asemassa rodun tai etnisen alkuperän, sukupuolen, uskonnon tai vakaumuksen, vammaisuuden, iän tai seksuaalisen identiteetin vuoksi.

Syrjinnänvastaisen viraston lakisääteiset tehtävät ovat seuraavat:

- tiedotus, neuvonta ja pyynnöstä asianosaisten avustaminen sovintoratkaisuun pääsemisessä ja tarvittaessa paikallisten tukipalvelujen välittäminen,
- suhdetoiminta,
- toimenpiteet haittojen ehkäisemiseksi,
- tieteellisten tutkimusten tekeminen,
- laatia Saksan liittopäiville säännöllisesti toimitettava raportti, johon on liitetty suosituksia syrjinnän

lopettamiseksi ja ehkäisemiseksi.

Henkilöt, jotka kokevat joutuneensa syrjityiksi tai joilla on yleistä yhdenvertaisuuslakia koskevia kysymyksiä, voivat ottaa yhteyttä syrjinnänvastaiseen virastoon puhelimitse, sähköpostitse, postitse tai sähköisellä yhteydenottolomakkeella. Osoitteessa <http://www.antidiskriminierungsstelle.de/> on yrittäjille opas, jossa vastataan keskeisiin kysymyksiin yleisen yhdenvertaisuuslain soveltamisesta yrityksissä.

Syrjinnänvastaisen viraston yhteystiedot:

Glinkastraße 24
10117 Berlin

Puhelin: 030 18 555 - 1855

Sähköpostiosoite neuvontapyyntöille: beratung@ads.bund.de

Sähköposti yleisille kysymyksille: poststelle@ads.bund.de

Verkkosivusto: <http://www.antidiskriminierungsstelle.de/>

Liittovaltion tietosuoja- ja tiedonvapausvaltuutettu (*Der Bundesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit*)

Liittovaltion tietosuoja- ja tiedonvapausvaltuutettu on liittovaltion tasolla toimiva riippumaton ja itsenäinen tietosuojaviranomainen. Hänen tehtävistään säädetään EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 57 artiklassa ja liittovaltion tietosuojalain (*Bundesdatenschutzgesetz, BDSG*) 14 §ssä. Tärkeimmät tehtävät ovat seuraavat:

- yleisen tietosuoja-asetuksen ja liittovaltion tietosuojalain sekä muiden tietosuojasääntöjen seuranta ja täytäntöönpano,
- henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä riskeistä, säännöistä, takeista ja oikeuksista tiedottaminen yleisölle,
- Saksan liittopäivien ja liittoneuvoston, liittohallituksen ja muiden instituutioiden ja elinten neuvominen tietosuoja koskevista lainsäädännöllisissä ja hallinnollisissa toimenpiteissä,
- tietosuojavastaaville tiedottaminen ja heidän neuvomisensa heidän vastuualueellaan yleisen tietosuoja-asetuksen, liittovaltion tietosuojalain ja muiden tietosuojasääntöjen mukaisista velvollisuuksista,
- sellaisten henkilöiden valitusten käsittely, joihin heidän henkilötietojensa käsittely vaikuttaa, ja tietosuojarjestöjen tekemien valitusten käsittely,
- yhteistyö muiden valvontaviranomaisten kanssa Saksassa ja Euroopassa, tietojenvaihto ja virka-avun antaminen,
- tietosuoja koskevien tutkimus- ja valvontatoimenpiteiden suorittaminen,
- Euroopan tietosuojaneuvoston työhön osallistuminen.

Liittovaltion tietosuoja- ja tiedonvapausvaltuutettu voi myös antaa lausuntoja Saksan liittopäiville tai jollekin sen valiokunnista, liittoneuvostolle, liittohallitukselle, muille instituutioille ja elimille sekä yleisölle. Saksan liittopäivien, sen valiokuntien tai liittohallituksen pyynnöstä hän myös tarkastelee liittovaltion viranomaisten tietosuojaan liittyviä prosesseja.

Jokaisella on oikeus tehdä valitus liittovaltion tietosuoja- ja tiedonvapausvaltuutetulle yleisen tietosuoja-asetuksen 77 artiklan nojalla tai - lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin soveltamisalan puitteissa - liittovaltion tietosuojalain 60 §:n nojalla, jos hän katsoo, että tämän valvonnan alainen yksikkö on loukannut hänen oikeuksiaan.

Liittovaltion tietosuoja- ja tiedonvapausvaltuutetun yhteystiedot:

Graurheindorfer Str. 153
53117 Bonn

Puhelin: 0228 997799 - 0

Faksi: 0228 997799 - 5550

Sähköposti: poststelle@bfdi.bund.de

Verkkosivusto: <http://www.bfdi.bund.de>

Myös verkkolomakkeilla voi ottaa yhteyttä liittovaltion tietosuoja- ja tiedonvapausvaltuutettuun, tehdä valituksia ja ilmoittaa tietoturvaloukkauksista.

Lisäksi [liittovaltion tietosuoja- ja tiedonvapausvaltuutetun](#) verkkosivustolla on julkisesta ja yksityisestä sektorista vastaavien osavaltioiden tietosuojavaltuutettujen, yleisradion, kirkkojen sekä Euroopan ja muun maailman tietosuojavaltuutettujen yhteystietoja.

■ Päivitetty viimeksi: 17/12/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.